

บรรณาธิการแถลง

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับที่ 4 ซึ่งเป็นฉบับสุดท้ายของปี พ.ศ. 2565 ในเล่มมีเรื่องที่น่าสนใจหลายเรื่องประกอบด้วย บทบรรณาธิการ เรื่อง **ภาวะขาดธาตุเหล็กในผู้บริจาคโลหิต: อาการ การวินิจฉัย และการรักษาเบื้องต้น** ด้วยความอนุเคราะห์จาก พันตรี นายแพทย์ นวชัย เลิศวิวัฒน์พงษ์ และ ศาสตราจารย์ พันเอก นายแพทย์ ชาญชัย ไตรวราริ จากวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า ซึ่งภาวนี้หากได้รับการป้องกันและการดูแลที่เหมาะสม จะช่วยทำให้มีจำนวนผู้บริจาคโลหิตเพิ่มมากขึ้น ลดปัญหาการขาดแคลนโลหิตได้

สำหรับนิพนธ์ต้นฉบับมี 3 เรื่อง เรื่องแรก คือ **Iron status of deferred female blood donors due to low hemoglobin** โดย คุณสดใส นาคเพชร และคณะ จากโรงพยาบาลมหาราช นครศรีธรรมราช เป็นการศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการรับประทานธาตุเหล็กเสริมหลังการบริจาคโลหิตทุกครั้ง เนื่องจากการบริจาคโลหิตทำให้มีการสูญเสียธาตุเหล็กร่วมด้วย ซึ่งถ้าเกิดภาวะซีดจากการขาดธาตุเหล็กจะมีผลทำให้ไม่สามารถบริจาคโลหิตได้ต่อไป แต่ปัญหานี้สามารถให้การป้องกันและแก้ไขได้ เรื่องที่สอง คือ เรื่อง **ความชุกของแอนติบอดีต่อหมู่โลหิตในกลุ่มผู้ป่วยมะเร็งรับโลหิตที่สถาบันมะเร็งแห่งชาติ** โดย คุณวรยุพา ถมบัด และคณะ จากงานธนาคารเลือด สถาบันมะเร็งแห่งชาติ ซึ่งได้ศึกษาความชุกของแอนติบอดีในกลุ่มผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับโลหิตหลายครั้ง แอนติบอดีบางชนิดไม่เป็นปัญหาในการจัดหาโลหิตให้ แต่บางชนิดมีปัญหาในการจัดหาโลหิตที่เข้ากันได้ การศึกษาจึงทำให้ธนาคารเลือดสามารถเตรียมโลหิตชนิดที่ปลอดภัยให้แก่ผู้ป่วยไว้ล่วงหน้าได้ เรื่องที่สาม คือ เรื่อง **ความชุกของการตรวจพบเชื้อไวรัสตับอักเสบบีและการตรวจติดตามผู้บริจาคโลหิตของ**

ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 8 จังหวัดนครสวรรค์ โดย คุณวิภา ศรีนพรัตน์วัฒน์ และคณะ จากสภากาชาดไทย ซึ่งศึกษาความชุกและมีการติดตามการตรวจซ้ำแล้วจึงจัดว่าจะให้บริจาคโลหิตต่อไปได้ หรือต้องงดบริจาคโลหิตถาวร

นอกจากนี้มีบทความพิเศษ เรื่อง **การพัฒนาวัคซีนต่อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)** โดย คุณณัฐชนิดา เพ็งชัยภูมิ และ คุณกัลยา เกิดแก้วงาม จากสภากาชาดไทย ที่กล่าวถึงความจำเป็นของการผลิตวัคซีน ทำให้มีความเข้าใจถึงชนิดประสิทธิภาพและผลข้างเคียงของวัคซีนซึ่งยังต้องมีการพัฒนาต่อไป เนื่องจากมีการกลายพันธุ์ของเชื้อไวรัส สำหรับย่อวารสาร คือ เรื่อง **A mixed methods investigation of the relationship between blood donor policy, interest in donation, and willingness to donate among gay, bisexual, and other men who have sex with men in Ontario, Canada** โดย นายแพทย์ นพคุณิน วิริติการ จากคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะผู้จัดทำวารสารหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความหลากหลายที่นำเสนอในป็นี ยังคงทำให้ทุกท่านได้รับความรู้และประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในงานบริการโลหิต ซึ่งหากท่านมีบทความหรือเรื่องที่น่าสนใจขอเชิญส่งบทความภาษาอังกฤษหรือภาษาไทย มาได้ที่ e-mail: nbcjournal@gmail.com เพื่อประโยชน์ต่องานบริการโลหิตและผู้ป่วย สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณคณะที่ปรึกษาและคณะบรรณาธิการ รวมทั้งขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ส่งบทความลงตีพิมพ์ทำให้วารสารของปีนี้เป็นประสบความสำเร็จด้วยดี

ศศิธร เพชรจันทร์

บรรณาธิการ

บรรณาธิการแถลง

การประชุมวิชาการกลางปีของสมาคมโลหิตวิทยาแห่งประเทศไทย ระหว่างวันที่ 10-11 พฤศจิกายน 2565 ติดตามด้วยทัศนศึกษาที่หลวงพระบางเพื่อสร้างสรรค์และสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกสมาคมฯ ได้เสร็จสิ้นลงด้วยความเรียบร้อยและประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี วันปีใหม่ใกล้เข้ามา ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยจงดลบันดาลให้ ปีหน้าฟ้าใหม่ประเทศไทยอันเป็นที่รักยิ่งของเราเข้าสู่ภาวะคลี่คลายเจริญรุ่งเรือง และขอให้สมาชิกทุกท่านมีความสุขโดยถ้วนหน้า

วารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการโลหิตฉบับนี้ เป็นฉบับที่ 4 ประจำปี 2565 อันเป็นฉบับสุดท้ายของปี ภายในประกอบด้วย บทบรรณาธิการเรื่อง **“มะเร็งต่อมน้ำเหลืองในประเทศไทย”** โดย รองศาสตราจารย์ นายแพทย์เอกธวัช รัชฎาธิธำรง จากคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับมะเร็งต่อมน้ำเหลืองในประเทศไทยที่มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการนานาชาติในช่วง 15 ปีที่ผ่านมา เป็นประโยชน์สำหรับท่านที่สนใจเป็นอย่างยิ่ง สำหรับบทพิเศษวิชาการ ได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ นายแพทย์เจษฎา บัวบุญนำ จากภาควิชากุมารเวชศาสตร์ศิริราชพยาบาล เขียนบทความเรื่อง **“โรคมะเร็งต่อมน้ำเหลืองในเด็ก”** ทบทวนความรู้ทั้งด้านระบาดวิทยา อาการและอาการแสดงทางคลินิก การรักษาและพยากรณ์โรค เป็นประโยชน์ต่อเวชปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยมะเร็งต่อมน้ำเหลืองในเด็กอย่างยิ่ง

นิพนธ์ต้นฉบับที่ตีพิมพ์ในฉบับนี้มีสี่เรื่องได้แก่ **“Prevalence and associated factors of iron deficiency anemia among female medical students”** โดย แพทย์หญิงกัลย์สุดา อริยะ-วัตรกุล และ แพทย์หญิงนิรศรา วงศ์ทอง จากศูนย์การแพทย์ปัญญานันทภิกขุ ชลประทาน ทำการศึกษาในนิสิตแพทย์หญิงจำนวน 128 คน พบว่ามีภาวะโลหิตจางร้อยละ 14.1 โดยมีสาเหตุจากขาดธาตุเหล็ก ร้อยละ 7.8 แสดงให้เห็นว่าปัญหาโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในหญิงวัยเจริญพันธุ์พบได้ไม่น้อยแม้ในกลุ่มคนที่มีการศึกษาและเคร่งขรณะดีก็ตาม นิพนธ์ต้นฉบับเรื่องที่สอง **“Cost comparison study of adding eltrombopag in combined with immunosuppressive therapy to treat severe aplastic anemia in first line setting at Khon Kaen Hospital from 2018-2020”** โดยนายแพทย์ชนกฤต สมประเสริฐกุล จากโรงพยาบาลขอนแก่น เป็นการศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการ

รักษาโรคไขกระดูกฝ่อชนิดรุนแรงระหว่างการเพิ่ม eltrombopag เข้าไปรวม กับการให้ ATG+cyclosporin กับการไม่เพิ่ม โดย การสร้าง cost comparison model ตามแนวทางของ NICE guideline และใช้ข้อมูลค่าใช้จ่ายทางการแพทย์โดยตรงของผู้ป่วยโรคไขกระดูกฝ่อชนิดรุนแรงที่รับการรักษาในโรงพยาบาลขอนแก่นจำนวน 20 รายป้อนเข้าสู่ model เพื่อทำการวิเคราะห์ นับเป็นการศึกษาทางเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขที่น่าสนใจและเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงนโยบายสาธารณสุขได้ในอนาคต นิพนธ์ต้นฉบับเรื่องที่สาม **“อัตราการรอดชีวิตของผู้ป่วยโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวเฉียบพลันที่มีเม็ดเลือดขาวสูงมากผิดปกติในเด็ก”** โดย แพทย์หญิงอังคณา วิษยชาติศักดิ์ และ แพทย์หญิงธีรารัตน์ ปลื้มใจ จากกลุ่มงานกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ทำการศึกษาในผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษาระหว่าง 1 มกราคม 2553 ถึง 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 64 ราย พบอัตรารอดชีวิตที่สามปีร้อยละ 45.73 นอกจากนั้นผู้วิจัยยังศึกษา รายละเอียดของลักษณะผู้ป่วยกลุ่มนี้รวมถึงสาเหตุการเสียชีวิตนับเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้อย่างยิ่ง นิพนธ์ต้นฉบับเรื่องสุดท้ายของฉบับนี้เป็นเรื่อง **“Calculation of fresh frozen plasma amount to correct high international normalized ratio”** โดย แพทย์หญิงลลารวรรณ พินิจทรัพย์สิน และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ย้งยง ชินธรรมมิตร จากคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ศึกษาข้อมูลย้อนหลังจากเวชระเบียนผู้ป่วยทั้งหมด 144 คน ในโรงพยาบาลศิริราชแล้วนำมาสร้างสูตรคำนวณเพื่อนำไปคาดคะเนค่า INR หลังจากได้รับ FFP ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดปริมาณ FFP ที่ใช้ในการแก้ไขให้ค่า INR ของผู้ป่วยกลับมาอยู่ในเกณฑ์ปกติ

รายงานผู้ป่วยในฉบับนี้มีสองเรื่องโดยฉบับแรกเป็นรายงานผู้ป่วย **“ภาวะเกล็ดเลือดต่ำที่กระตุ้นการเกิดหลอดเลือดอุดตันจากภูมิคุ้มกันภายหลังได้รับวัคซีน”** โดย แพทย์หญิงกชวรรณ บุญญวัฒน์ และคณะ จากคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ฉบับที่สอง เรื่อง **“Favism-induced severe hemolysis and methemoglobinemia in a patient with G6PD-deficiency: case report and literature review”** โดย นายแพทย์สุรพงศ์ เลิศธรรมเกียรติ และ แพทย์หญิงสโรชา อิทธิอมรกุลชัย จากสถาบันการแพทย์จักรีนฤพดินทร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ภาวะที่รายงานนี้น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

ย่อบรรณานี้ พันเอก รงค์ศาสตราจารย์ นายแพทย์
 ตันตัย นำเบญจพล นำเสนอเรื่อง **“Ibrutinib plus Benda-
 mustine and Rituximab in Untreated Mantle-Cell Lym-
 phoma”** ซึ่งตีพิมพ์ในวารสาร *N Engl J Med* ในปี 2022 ท่าน
 ผู้สนใจสามารถอ่านรายละเอียดได้ในคอลัมน์ย่อวารสารด้านใน
 ในวารสารฉบับที่แล้วเกิดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่ตีพิมพ์
 ในบทบรรณาธิการ หน้า 191 ซึ่งคณะบรรณาธิการได้ทำการแก้ไข

และพิมพ์ฉบับแก้ไขไว้ใน **erratum** ทำย่อบนนี้ ทั้งนี้ต้องขออภัย
 ในความผิดพลาดมา ณ ที่นี้ และจะระมัดระวังให้มากขึ้นในการ
 ทำงานครั้งต่อไป

กาญจนา จันทร์สูง
 บรรณาธิการ

